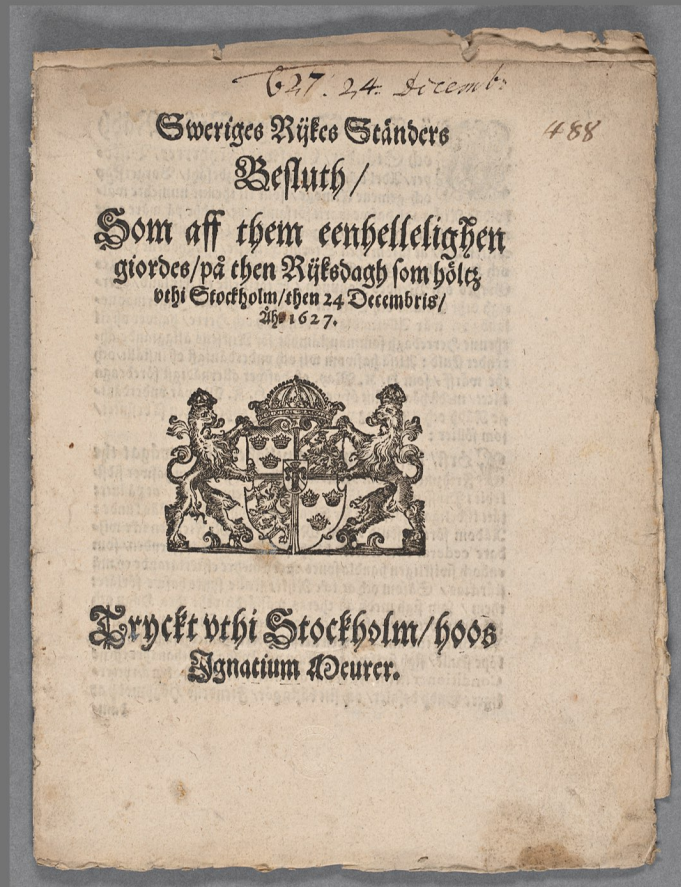

Sweriges Rijkets Ständers Besluth, Som aff them ...

SOT // Kungl. förordningar / 2. saml.

Tillkomstår 1628

Digitaliserad år 2016

National Library
of Sweden

627. 24. Decemb.

Sweriges Rikes Ständers

488

Besluth /

Som aff them eenhellesighen
giordes / på then Riksdagh som höles
vthi Stockholm / then 24 Decembris /
Åh 1627.

Tryckt vthi Stockholm / hos
Ignacium Deurer.

221
Nij effter^{ne} Sweriges Rikes Rådhs
och Ständer/ Grefwer/ Fryherrer/ Bisko-
per/ Adel och Klerckerij/ Krijgsbefahl/ Borgerkap
och gemene Almoge/ som til thenne numehre wäl-
holdne Rijksdagh hafwe warit för samblade/ bådhe på wåre egne
wegne/ såsom och Fullmechtigadhe aff alle Landzender: Göre
witterligt/ at såsom then Stormechtigeste/ Högghörne Furste
och Herre/ Herz Gustaff Adolph medh Gudz nådhe/ Sweriges
Göthes och Wendes Konungh/ Storfurste til Finland/ Her-
tigh vchi Estland och Carelen/ Herre vchöfwer Ingermanne-
land/ ic. wår Allernådigste Konungh och Herre/ hafwer of til
thenne Herredagh sammanstämbde för Rijksens åliggiande åh-
render skuld: Altså hafwom wij och vnderdånigst of inställe/ och
the wårff/ som H. K. M. of hafwer allernådigst föredraga
låtet/ medh högste flit ofswerwågat/ H. K. M. wår vnderdåni-
ge Rådhs och Meening vppenbarat/ och enhellegigen så beslutet/
som föllier:

Först/ hafwom wij samptelighen ofswerwågat the
Fridzmedel/ som H. K. M. Sienden Palacken hafwer sidst
ledit i Pnyssen förestå låtet/ och finne them sådane / at på innee
sätt lideligare förslaghs för Sienden/ medh skål förestås kunde:
Rådhs förthen skuld H. K. M. at H. K. M. Sienden icke wij
dare cederar eller wijker/ bådhe förthen skuld/ at Sienden/ som
endoch swijfiligen handla synes/ medh mehre effterlåtaude ey må
stärckias / Såsom och at icke Rijket skulle synes hafwe förlåtet
them / som sigh medh all theras wålsårdh vchi thes Hågn och
Förswar förerode hafwe/ och för all sin omkostnadh/ vchi sielfwe
Victorien icke annat än een neekstigh Fredh/ medh så stöna Land
köpe skulle/ sigh sielfwom til skam och skadha / Behan thet thesse
Conditioner icke wore at nå/ år bättre/ at man saaken ånytters-
ligere Gudhs befaler/ och sitt bästa gör/ Siendens Högghmodh of
dane

dämpa / I then bewiswelachtige förhopning / at then högste
 Gudh sin nådige wålsignelse så här effter som här til förlägnan-
 des warder / at ale må få vppå wår sidha en lycksaligh wehgång
 och ånda. Wij för wåre Personer loswe och tillsäye at wij H.
 K. M. icke vndfalla wele och skole / Vthan hafwa ospart för så-
 dane H. K. M. och Fädherneslandens rättwijsa saak / Liiff / Les-
 werne och wår förmågo. Och aldenstund man aff Stendens
 vpsät / noghsampe hafwer förstätt / at han icke ringa hopp haf-
 wer / på H. K. M. dödhelige fränfålle / Sålom oc at monge
 eenfåldige ibland Almogen aff allehanda stånd / icke rätt förstå
 then Punct vthi Norköpingz Arfförening / som Anno 1664.
 aff sampelige Stenderne gillat bleff / angående / Arfffröckernes
 rätt til Riket och thes Succession: Hwarföre hafwom wij aff
 friswillige modh och nogha betånckande samma Arfförening /
 här medh welet vpreppe / förklara och alloin vthi minnet kalla.
 Loswe och förplichte wij oss förty / samptligen och synnerligen
 så wål för närwarandes som fränwarandes / föddan som ofödd-
 dan / at hwar H. K. M. något dödeligit (effter Gudz wilia)
 widhkomma skulle (hwilket doch Gudh nådheligen fördröye)
 och H. K. M. icke skulle lämpna någon ächte Sohn effter sigh /
 Så wele wij för wår rätta ArffFurstinna och Drottning hol-
 la / then Högborne Furstinna och Fröken F. CHRISTINA,
 Sveriges / Göthes och Wendes ArffFurstinna och Princesse,
 och allan hennes Furstelige Nådhes Konungzligen rätt styrckia /
 effter ofwanbe^{de}. Norköpingz Arfförening och Sveriges be-
 skresnom Laghom / som thenna wår Bewillning och Deplich-
 telse icke emoot stråfwa.

Til thet Andra / Sålom H. K. M. noghsampe hafwer be-
 wist / at Fädherneslandet swåfwar och wistas i så stoor fahr-
 ligheet / som aldrigh sunnis hafwer / hwilken Gudh mildeligen
 ifrån oss affwånda wille. Så hafwom wij icke kunnat någhot
 annat Nåd til Rikets wårn finna / än at een Beshriffning

124
Hollas moete effter thet sätt och wijs som i fiord skedde. Doch
at Ridderskapens frälse och Privilegia i tilkommande tijdher/
hår medh icke förtränckes / och thesas willigheet til Fädhernes
landzens bästa icke må lenda them och theses Effterkomman-
dom til skadha och affsaaknadh / Såsom och Prästerkapet må
nödhörffigh Mans hielp beholla / Prästegårdarne nödhörffes-
ligen at håffda.

Til thet Tribie / Bewillie wij oc / at en Allmen Bostaps
hielp som i fiord / på biudhas må / för hwilken hwarken Andeligh
eller Werldzligh frij wara skal / vndantagandes Ridderskapens
Sätegårders enskylte Bostap och Vchfädhe. Men alle ehoo
the åre / skole gifwa of aff hwar Tunne vchfädhe sex öre / för
hwar Håst the åga tiugu syra och en halff öre / Stodh tollff och
en fierdedeels öre / Ett vngt Stodh sex öre / En Fåla om try åhr
sex öre / En Dre tiugu syra och en halff öre / En Koo tollff och
en fierdedeels öre / En Tiur aderton och en halff öre / En Stut
tollff och en fierdedeels öre / En Qwisga sex öre / Ett gammale
Fåår två och en fierdedeels öre / Ett vngt Fåår halff annan
öre / En Vock syra och en fierdedeels öre / En Rijsbijs två och
en fierdedeels öre / En vng Geet halff annan öre / En gammal
Geet två och en fierdedeels öre / Ett gammult Swijn tree öre /
Ett vngt Swijn halff annan öre. Och skal samma hielp vch
gåå i två Terminer, then förste Matthia, och then andre Phi-
lippi Jacobi tijdh: Wij oc aff Präster och Borgerkapet wes-
lom jempte thesse Landzhielpen vchleggia wår respective taxa,
Giårdh och Bofmanshielp. Och thet så hånde / at thesse
nårwarandes Rijsens olågenheet långre (thet Gudh nådheli-
gen affwånde) ware skulle / och icke lågenheet gifwes / någhos
Herremöte at holla. Så beplichte wij sampelige Ständer of /
at wij ofwanstreffne hielper / ån tå ett åhr / godwilligen vch
göra welom. Doch hafwer N. R. M. of allernådighst lofwat /
at

at sadane war godwilligheet inett Stånd i thes Privilegier och
Frelse til försång och skada lända skal.

476
Til thet Fierde. Aldenstund aff Förfarenheeten kunnige
år / at Handqvarnerne orsaaken år / at Miötlullen inett för-
slaget hafwer / som skee kunde och Rijsens nödh kräfwer : Hwar-
före hafwon wij bewiliat och samtycht / at alla Handqvarner må-
ghe affskaffes : Doch aldenstund twiswelsmål finnes / om ock
effter Almogens myckenheet och tarff Qvarner i Landzenderna
hittes. Thersföre hafwer man hoos H. K. M. vnderdånigst
erhollet / at Presterskapet och gemene Almogen / måghe på ett
åhrs tiidh / Nembligen ifrå Nyåhret 1628. och in til Nyåh-
ret 1629. Handqvarnerne beholla / och i then stadhen Max-
messa tiidh vthleggie til H. K. M. tilförordnadhe Bpördz-
män / Prästerskapet så wål som gemene Almoge en Marc
Swenska / för hwart Hion / som öfwer sijne tollff Åhr kommit
år / och hoos them finnes / doch skole the wara plichtige / at bes-
tala Tullen / för hwadh Miöl the malandes warde. Och på
thet / samma Tull thesse richtigere må vthgå / såsom och hwar
och en wete / hwem rätt eller orätterädeligen samme Kronones
pälago vthgör / Ty hafwer H. K. M. en Ordning författa läs-
tet huru och på hwadh sätt vthi samma Tuls vthgifwande och
vphårande / hwar och en förholla skall. Lofwe förthen skuld för
os och wåre Medhbrödher som hemma åre / at wij sampeligen
os effter samme H. K. M. Ordningh råta welom och skolom /
som trogne och lydige Vnderfäter ägner och bödr.

Til thet Fempte / Såsom H. K. M. Os sampeligen ge-
nom the godhe Herrar Rijsens Råd / hafwer låthet andraga / at
wij itt vthskott göre wele / medh hwilke H. K. M. kunde någre hem-
ligheeter förhandla / som Rijsket macht vppå ligger. Os och al-
lernådigt hemskutide / om wij thet som trogne Vnderfäter wille eff-
terkomma / hwadh H. K. M. medh the godhe Herrar Rijsens Råd /
och samme wårt vthskotts Råd och tillstyrckian slutandes warder / och

thet så gult hålla / som thet aff oss sampteligen Rådet och stycke woro:
Uteså hafwe wij til vthskode och fullmyndige giorde på Ridderkaps
sens wegner / the Wälborne / Wälbördige godhe Herrar och Män /
Såsom äre / Herr Johan Sparre til Bollmerijdh / Landmarskalk /
Herr Peder Brahe / Grefwe til Wisingsborg / r. H. R. N. Caspar
herre / Herr Nils Brahe Grefwe til Wisingsborg / r. Herr Bengde
Drenstierna Friherre til Ekby / r. Rikts Stållmestare / Carl Wonde
de til Bordsfö / Broor Anderson til Broo Vice prædident, Pe
der Erlandson til Fyrtuna / och Mathias Soop til Melsåker / både
Cammer Råd / Lars Sparre til Doderöd / Ståthollare på Jäms
köping / Bengde Kasse til Lydingznåås / H. M. Drottningens Hoff
mestare / Erich Jöronson til Herredzåder Ståthollare i Östergöde
land / Herr Axel Bancer til Harborum Ståthollare öfwer Wåh
manneland. Johan Månson til Efsenhuldt Ståthollare öfwer
Norlanden / Axel Drake til Jntorp / Ståthollare öfwer Skaraborgz
Låhn / Hollger Scheding til Skedwi / Ståthollare öfwer Sö
dermanneland / r. Christoffer Ribbing til Bliffznåås / Ståts
hollare öfwer Cronenbergz Låhn / Carl Bancer til Hufvunåås /
Gorgonius Hindrichson til Brunsholmen / Knut Possé til Ham
merfogh / Otto Skeding til Åby / Erich Soop til Biurum /
öfwerste Leutenandt öfwer Westgöde Rytterne / Hans Kyle til
Frötuna öfwerste Leutenandt öfwer en Squadron Footfolcket /
Anders Oloffson til Seby / Nils Bengdson til Lydingsöd / Erich
Månson til Kiellunda / Isaac Hindrichson til Hassid / Jöns Lil
lie til Dcinge / Knut Jöronson til Kurödn / Bliff Wonde til
Seckestadh och Conrad Falkenberg til Frystorp.

Sebhan oppå Prästerkapsens wegner / the Wördige /
Höggh och Wällårde Dn. Petrum Kenicium, S. S. Theol. D.
Erchiebiskop i Upsala / M. Jonam Kylandrum Biskop vthi
Linköping / M. Suenonem Suenonis Biskop i Skara / Dn. Lau
rentium Paulini S. S. Theol. D. Biskop i Strängnås / Dn. Jo
hannem Rudbeckium S. S. Theol. D. Biskop i Westeråhs /
M. Jo-

M. Jonam
laum Elchi
Wallium P
Past. i Röd
M. Petrum
laum Prob
torium, P
nem Nicol
Sebhan
och Wälw
Nils Börg
gemestare i
Rådshman
r. Christe
wardt Bor
i Söderköp
Daniel Jö
Så o
Davidson
Wästrahån
Lars Torke
son i Echtel
Helsingela
Dloff Jng
Åke i Ång
dalerne /
Wackerby
radh / och
the H. R. W
them beslut
Öndersåta
tommande
bewilliat w

M. Jonam Nicolai Superintendent i Mariestadh / M. Nicolaum Eschilli Superintendent i Calmare / Drem. Laurentium Wallium Past. och Profess. Ubsal. M. Petrum Rudbeckium Past. i Köping / M. Olaum Suenonis Ryrckioheerde i Skara / M. Petrum Biugg Profess. Physices i Linköping / M. Nicolaum Probst och Ryrckioheerde i Srebroo / M. Carolum Prætorium, Probst och Ryrckioheerde i Carlstadh / och M. Suenonem Nicolai Pastorem i Medhelspade.

Sedhan uppå Borgerstapsens wegner / the Förståndige och Wälwisse Hans Hindrichson / Borgemestare i Stockholm / Nils Børgeson Præsident i Gøteborg / Matthias Trost Borgemestare i Stockholms Norre Förstadh / Anders Hindrichson Rådman i Stockholm / Jøns Jønson Borgemestere i Calmare / Christer Philipson Borgemestere i Åbo / Jochim Danckwardt Borgemestere i Nyköping / Jøns Larsson Borgemestere i Söderköping / Michel Knutson Borgemestere i Köping / och Daniel Jønson Borgemestere i Gäfle.

Så ock på gemene Almogens wegner / the Åhrlige Måns Dawidson i Kielunda i Kongahäradh / Peer Jønson i Klöör i Västrahäradh / Erich Larsson i Eleby i Vllersåkershäredh / Lars Torckilsson i Skinnerboo i häredh / Anders Nilsson i Echteborgh i Walkeboo häradh / Jøns Erichson i Åker i Helsingeland / Oloff Peerson i Hwarfwe i Gesträckeland / Oloff Ingemarson i Stansjö i Melpada / Jon Anderson i Åche i Angermanneland / Nils Nilsson i Stoorbyn i Västerdalerne / Nils Peerson i Bonderudh i Vermeland / Hans i Wackerby i Södermanland / Swen i Frölunda i Wabbo häradh / och Oloff Erichson i Lagensby på Åland / Och hwadh the H. K. M. styrckandes och rådandes / och aff H. K. M. medh them beslutandes warder / wele och skole wij / såsom trogne Underfåtare / bisplichte och oss widh hålla / bådhe nu och i tilkommande tijdher / såsom om thet oss allom sampryct och bewiliat wore.

491

At

At wis nu thetta aff en friswilie medh berådde mode gode
funnit/ resolveret, beslutet och of fullkombligen om föreenat
haswe: Så haswe wis efterskreffne Sweriges Riktes Rådhs
och Ständer thet til yttermera förwaringh / medh wåre egne
Händer underskrifwit / och witterligen låtet hängia och settia
wåre Signeter / Stadz Landz och Håradz Insegel här nedan
före/ som gifwit och skrifwit år i Stockholm thet 24. Decem-
bris Åhr 1627.

Gustavus Adolphus.

